Il-Ġurnal Uffiċjali
tal-Unjoni Ewropea

MT
Is-serje L

2026/1007

8.5.2026

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2026/1007

tat-30 ta' April 2026

dwar l-appoġġ għall-iżvilupp ta' komunitajiet tal-enerġija u l-massimizzazzjoni tal-potenzjal tal-awtokonsum

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 292 tiegħu,

Billi:

(1) Din ir-Rakkomandazzjoni tkopri l-awtokonsumaturi ta' sorsi rinnovabbli kif definiti fl-Artikolu 2, il-punt (14), tad-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]) u l-klijenti attivi kif definiti fl-Artikolu 2, il-punt (8), tad-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([2]) involuti fl-awtoproduzzjoni u fl-awtokonsum tal-enerġija rinnovabbli ("awtokonsum"), inkluż permezz tal-kondiviżjoni tal-enerġija kif definita fl-Artikolu 2, il-punt (10a), tad-Direttiva (UE) 2019/944. Din ir-Rakkomandazzjoni tkopri wkoll il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli kif definiti fl-Artikolu 2, il-punt (16), tad-Direttiva (UE) 2018/2001 u l-komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadin kif definiti fl-Artikolu 2, il-punt (11), tad-Direttiva (UE) 2019/944 involuti fl-awtoproduzzjoni tal-enerġija rinnovabbli u tipi oħra ta' servizzi relatati mal-enerġija.

(2) L-Artikolu 15a tad-Direttiva (UE) 2019/944 jirrikjedi li l-Istati Membri jistabbilixxu dritt għall-kondiviżjoni tal-enerġija li se jiżgura, fost l-oħrajn, li "l-unitajiet domestiċi kollha, l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju, il-korpi pubbliċi u, meta Stat Membru jkun iddeċieda hekk, kategoriji oħra ta' klijenti finali jkollhom id-dritt li jipparteċipaw fil-kondiviżjoni tal-enerġija bħala klijenti attivi". Implimentazzjoni konsistenti ta' dan id-dritt hija kruċjali biex jiġu sfruttati mudelli ġodda ta' negozju, jiġi stimulat l-investiment lokali u tittejjeb il-flessibbiltà tas-sistema.

(3) Il-pjan REPowerEU ([3]) jenfasizza l-potenzjal tal-komunitajiet tal-enerġija u tal-awtokonsum biex jgħinu fl-indirizzar tal-prezzijiet volatili u għoljin tal-enerġija, filwaqt li jitlob lill-Istati Membri jħaffu t-traspożizzjoni tal-Pakkett dwar l-Enerġija Nadifa għall-Ewropej Kollha. L-Istrateġija tal-UE dwar l-Enerġija Solari ([4]) tirrikonoxxi speċifikament il-potenzjal għoli tal-komunitajiet tal-enerġija u tal-awtokonsum biex jitħaffef il-varar tal-enerġija solari. Ippreżentat ambizzjoni ta' politika kondiviża biex tistabbilixxi mill-inqas komunità waħda tal-enerġija bbażata fuq sorsi rinnovabbli f'kull muniċipalità b'popolazzjoni akbar minn 10 000 sal-2025. Id-Direttiva dwar l-Effiċjenza Enerġetika (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([5]) titlob lill-awtoritajiet lokali ta' popolazzjoni akbar minn 45 000 biex jivvalutaw ir-rwol tal-komunitajiet tal-enerġija fil-pjanijiet lokali għat-tisħin u għat-tkessiħ.

([1]) Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (riformulazzjoni) (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj).

([2]) Id-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar regoli komuni għas-suq intern għall-elettriku u li temenda d-Direttiva 2012/27/UE (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

([3]) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni: Il-Pjan REPowerEU, COM(2022) 230 final.

([4]) Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni: L-enerġija solari għar-rienerġizzazzjoni tal-Ewropa, COM(2022) 221 final.

([5]) Id-Direttiva (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Settembru 2023 dwar l-effiċjenza enerġetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955 (ĠU L 231, 20.9.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

(4) Il-qafas tal-UE jenfasizza l-ġustizzja u l-inklużività. Kemm ir-Regolament (UE) 2023/955 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([6]) kif ukoll ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2023/2407 ([7]) jirrikonoxxu l-potenzjal tal-komunitajiet tal-enerġija u tal-iskemi ta' awtokonsum, bħall-kondiviżjoni tal-enerġija, biex jikkontribwixxu għall-protezzjoni tal-unitajiet domestiċi vulnerabbli u tal-unitajiet domestiċi affettwati mill-faqar enerġetiku. Għalhekk, l-Istati Membri jenħtieġ li jinkoraġġixxu l-inklużjoni ta' persuni, inklużi unitajiet domestiċi vulnerabbli, unitajiet domestiċi affettwati mill-faqar enerġetiku u unitajiet domestiċi b'persuni b'diżabbiltà fil-komunitajiet tal-enerġija u fi proġetti tal-enerġija rinnovabbli.

(5) Oqfsa ta' abilitazzjoni mfassla tajjeb għall-komunitajiet tal-enerġija, l-awtokonsum individwali u l-kondiviżjoni tal-enerġija jistgħu jappoġġaw it-twettiq tal-Prinċipju 20 tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, li jafferma d-dritt ta' kulħadd li jaċċessa servizzi essenzjali ta' kwalità tajba, inkluż l-enerġija.

(6) Il-pjan ta' azzjoni għal enerġija affordabbli ([8]), ippreżentat mill-Kummissjoni fis-26 ta' Frar 2025, jistabbilixxi l-objettiv li l-enerġija ssir affordabbli, li jitħaffef il-varar tal-enerġija rinnovabbli, u li titnaqqas id-dipendenza tal-Unjoni fuq il-fjuwils fossili u fuq l-importazzjonijiet tal-enerġija. Jikkontribwixxi wkoll għall-objettivi tal-Patt għal Industrija Nadifa ([9]) billi jsaħħaħ l-investiment lokali, il-kompetittività u l-ġustizzja soċjali permezz ta' oqfsa simplifikati, prevedibbli u trasparenti. Biex jintlaħqu dawn l-objettivi, il-Pakkett dwar l-Enerġija taċ-Ċittadini ([10]) għandu l-għan li jżid aktar il-parteċipazzjoni taċ-ċittadini u tal-komunitajiet fit-tranżizzjoni tal-enerġija, u jagħtihom is-setgħa biex jipproduċu, jaħżnu, jikkunsmaw, jikkondividu jew ibigħu l-enerġija rinnovabbli tagħhom stess biex jiksbu aċċess stabbli għal prezzijiet tal-enerġija affordabbli.

(7) Minħabba d-dipendenza tagħhom fuq l-involviment u ħafna drabi fuq ix-xogħol volontarju mill-pubbliku, il-komunitajiet tal-enerġija jiffaċċjaw restrizzjonijiet distinti f'termini ta' kapaċità teknika, ħin, u finanzi li jħallu impatt fuq iċ-ċiklu tal-iżvilupp tal-proġett kif ukoll fuq ir-rotta lejn is-swieq tal-enerġija. Huwa partikolarment ta' sfida għall-komunitajiet tal-enerġija li jimmobilizzaw il-finanzjament fi stadji bikrija tal-iżvilupp tal-proġetti, li jimmaniġġaw proċeduri amministrattivi kumplessi, li jinvestu f'infrastruttura teknika, jew li jwettqu operazzjonijiet tas-suq ([11]).

(8) Sabiex jgħinu biex jingħelbu dawn ir-restrizzjonijiet u biex jiġi ffaċilitat l-iżvilupp ugwali madwar l-Unjoni, il-komunitajiet tal-enerġija jenħtieġ li jkunu jistgħu jfeġġu, jiddiversifikaw u jikbru, filwaqt li jiżguraw oqfsa ċari u koerenti, sensibilizzazzjoni ġenerali u trattament ġust, jimminimizzaw l-ostakli regolatorji u amministrattivi fis-swieq u fis-setturi rilevanti kollha tal-enerġija, u jipprovdu gwida għall-aspetti tekniċi u finanzjarji kif ukoll aċċess iffaċilitat għall-finanzjament. L-appoġġ għall-bini tal-kapaċitajiet jista' jagħti aktar spinta lill-professjonalizzazzjoni, u l-awtonomija tal-komunitajiet tal-enerġija u l-għodod tekniċi għat-tfassil tagħhom huma fundamentali għall-adozzjoni ġenerali tal-komunitajiet tal-enerġija. L-appoġġ għall-awtoritajiet lokali u b'mod partikolari għall-istrutturi sekondarji jew għall-federazzjonijiet tal-komunitajiet tal-enerġija jista' jkun mezz effettiv biex jitħaffef l-iżvilupp u titħaffef il-kapaċità tagħhom li jinvolvu ruħhom fi proġetti li huma aktar intensivi fl-użu tar-riżorsi soċjalment u teknoloġikament innovattivi.

(9) L-awtokonsum tal-enerġija rinnovabbli jiffaċċja l-ostakli distinti tiegħu stess fil-finanzjament, fil-ħruġ tal-permessi, fl-aċċess għall-grilja u fil-kumplessità amministrattiva. Dawn l-ostakli jaffettwaw b'mod sproporzjonat lill-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u lill-konsumaturi żgħar. Biex tiġi żgurata l-inklużività, dan li ġej huwa essenzjali: is-simplifikazzjoni; l-integrazzjoni ta' punti uniċi ta' kuntatt għall-permessi u ta' punti uniċi ta' servizz; l-appoġġ finanzjarju mmirat; u l-finanzjament minn partijiet terzi jew approċċi ta' finanzjament kollettiv bħal-lokazzjoni, il-kuntratti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jew skemi ta' investiment komunitarju. Approċċ koerenti għall-komunitajiet tal-enerġija u għall-kondiviżjoni tal-enerġija madwar l-Unjoni se jgħin fil-kondiviżjoni tal-aħjar prattika u fil-varar ta' mudelli innovattivi ta' negozju bejn il-fruntieri. Il-prinċipji komuni għad-definizzjonijiet, għar-remunerazzjoni, għall-integrazzjoni tal-grilja u għall-protezzjoni tal-konsumatur jgħinu biex jinkiseb approċċ koerenti bħal dan.

([6]) Ir-Regolament (UE) 2023/955 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Mejju 2023 li jistabbilixxi Fond Soċjali għall-Klima u li jemenda r-Regolament (UE) 2021/1060 (ĠU L 130, 16.5.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj).

([7]) Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2023/2407 tal-20 ta' Ottubru 2023 dwar il-faqar enerġetiku (ĠU L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

([8]) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni: Pjan ta' Azzjoni għal Enerġija Affordabbli: Nisfruttaw il-valur reali tal-Unjoni tal-Enerġija tagħna biex niżguraw enerġija affordabbli, effiċjenti u nadifa għall Ewropej kollha, COM(2025) 79 final, Brussell, 26.2.2025.

([9]) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni. Il-Patt għal Industrija Nadifa: Pjan direzzjonali konġunt għall-kompetittività u d-dekarbonizzazzjoni, COM/2025/85 final.

([10]) COM/2026/115 final.

([11]) Ara r-rakkomandazzjonijiet nru 9 u 10 tal-Panel dwar l-Effiċjenza Enerġetika taċ-Ċittadini, il-Panel dwar l-Effiċjenza Enerġetika – Pjattaforma għall-Involviment taċ-Ċittadini.

(10) Trattament proporzjonat u mhux diskriminatorju u assistenza strutturata fil-proċeduri u fl-applikazzjonijiet għall-konnessjoni mal-grilja jagħmluha aktar faċli li jiġu aċċessati l-grilji tal-installazzjonijiet tal-produzzjoni tas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli.

(11) Il-kondiviżjoni tal-enerġija flimkien mar-rispons tad-domanda, it-trasferiment tat-tagħbija jew il-ħżin tal-enerġija jistgħu jwasslu għall-iffrankar tal-kostijiet kemm għall-konsumaturi kif ukoll għas-sistemi tal-enerġija. Dan jirrikjedi aċċess għad-data dwar il-kejl u l-konsum u għall-interoperabbiltà tad-data.

(12) F'konformità mal-aġenda tal-Kummissjoni dwar is-simplifikazzjoni u r-regolamentazzjoni aħjar, din ir-Rakkomandazzjoni tfittex li tipprovdi lill-Istati Membri bi gwida prattika biex tiġi żgurata implimentazzjoni koerenti, proporzjonata u faċli għaċ-ċittadini tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni dwar il-komunitajiet tal-enerġija u l-iskemi ta' awtokonsum, inkluż il-kondiviżjoni tal-enerġija.

(13) L-Istati Membri jenħtieġ li jissimplifikaw il-proċeduri amministrattivi għall-istabbiliment, it-tħaddim u l-iżvilupp tal-komunitajiet tal-enerġija u r-rekwiżiti tal-awtokonsum u tar-rapportar. L-implimentazzjoni jenħtieġ li tibni fuq strutturi u fuq għodod diġitali eżistenti, filwaqt li tiżgura l-koerenza, il-kosteffiċjenza, u l-piż amministrattiv minimu għall-fornituri, għall-konsumaturi u għall-awtoritajiet nazzjonali.

(14) Sabiex tappoġġa lill-Istati Membri fl-implimentazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni, il-Kummissjoni beħsiebha twettaq għadd ta' miżuri għal aktar żvilupp u adozzjoni tal-komunitajiet tal-enerġija fl-Unjoni u sabiex tappoġġa l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni. Dawn il-miżuri huma stabbiliti fil-Pjan ta' Azzjoni fl-anness ta' din ir-Rakkomandazzjoni.

ADOTTA/ADOTTAT DIN IR-RAKKOMANDAZZJONI:

Hu rakkomandat li l-Istati Membri jieħdu l-miżuri li ġejjin:

1. meta jdaħħlu fis-seħħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa għall-konformità mal-Artikolu 2, il-punt (8) tad-Direttiva (UE) 2019/944 **jiżguraw koerenza bejn il-kunċetti ta' klijenti attivi u awtokonsumaturi ta' sorsi rinnovabbli** ([12]) f'termini ta' drittijiet u responsabbiltajiet rilevanti għall-awtokonsum individwali ta' sorsi rinnovabbli ([13]) u l-kondiviżjoni tal-enerġija ([14]), u billi jiddistingwu dawk id-definizzjonijiet minn atturi kummerċjali filwaqt li jiżguraw l-aċċessibbiltà għaċ-ċittadini kollha, inklużi l-inkwilini, ir-residenti b'aktar minn appartament wieħed, kif ukoll l-unitajiet domestiċi vulnerabbli u l-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, bħan-nisa u gruppi oħra f'riskju ta' diskriminazzjoni li huma affettwati b'mod sproporzjonat.

2. **jiddistingwu b'mod ċar bejn il-kunċett ta' komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli** ([15]) **u komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadin** ([16]) f'termini ta' struttura ta' sħubija, rekwiżiti ta' governanza u skop, u jenfasizzaw il-vantaġġi u l-benefiċċji speċifiċi ta' forom speċifiċi ta' komunitajiet tal-enerġija, biex tiġi żgurata l-koerenza bejniethom u ċ-ċarezza dwar l-iskop tagħhom.

3. meta jittrasponu u jimplimentaw id-dispożizzjonijiet fl-Artikolu 15a tad-Direttiva emendatorja (UE) 2024/1711 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([17]), jistabbilixxu **qafas ta' abilitazzjoni għall-klijenti attivi li jaġixxu b'mod konġunt** li huwa konsistenti mad-drittijiet tal-awtokonsumaturi individwali ta' sorsi rinnovabbli fl-Artikolu 21 tad-Direttiva (UE) 2018/2001 u tal-klijenti attivi fl-Artikolu 15 tad-Direttiva (UE) 2019/944;

4. jittrasponu bis-sħiħ il-leġiżlazzjoni tal-UE relatata mal-komunitajiet tal-enerġija u mal-awtokonsum ([18]) u jimplimentaw oqfsa ta' abilitazzjoni li jikkontribwixxu għal aktar żvilupp tal-komunitajiet tal-enerġija **fis-settur tat-tisħin u tat-tkessiħ, fis-settur tal-elettriku u fis-settur tar-rinnovazzjoni tal-bini**, li jippermettu lill-komunitajiet tal-enerġija jikkontribwixxu għall-miri ġenerali tal-Unjoni għar-rinnovazzjoni u għall-enerġija rinnovabbli.

([12]) Kif definit fid-Direttiva (UE) 2018/2001.
([13]) F'konformità mal-Artikolu 21 tad-Direttiva (UE) 2018/2001.
([14]) F'konformità mal-Artikolu 15a tad-Direttiva (UE) 2019/944.
([15]) Kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (16), tad-Direttiva (UE) 2018/2001.
([16]) Kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (11), tad-Direttiva (UE) 2019/944.
([17]) Id-Direttiva (UE) 2024/1711 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2024 li temenda d-Direttivi (UE) 2018/2001 u (UE) 2019/944 fir-rigward tat-titjib tat-tfassil tas-suq tal-elettriku tal-Unjoni (ĠU L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj).
([18]) Id-Direttiva (UE) 2019/944 b'mod partikolari l-Artikolu 2, il-punti (8), (10a) u (11), l-Artikolu 15 u 15a u l-Artikolu 16, id-Direttiva (UE) 2018/2001, b'mod partikolari l-Artikolu 2, il-punt (16), l-Artikolu 21 u l-Artikolu 22.

Governanza u Monitoraġġ

5. jiżviluppaw **strateġija nazzjonali għall-komunitajiet tal-enerġija u l-awtokonsum**, inkluża valutazzjoni tal-kontribut potenzjali għall-objettivi tal-enerġija tal-UE sal-2030 u sal-2040 abbażi ta' valutazzjoni tal-potenzjal u tal-ostakli f'konformità mal-Artikolu 21, il-punt (6) u l-Artikolu 22, il-punt (3) tad-Direttiva (UE) 2018/2001, u jirrapportaw il-progress permezz tar-rapporti ta' progress integrati dwar il-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima.

6. jassenjaw awtorità jew korp kompetenti biex **jivvaluta u jimmonitorja l-potenzjal u l-impatt tal-benefiċċji finanzjarji, soċjali u ambjentali tal-komunitajiet tal-enerġija u l-awtokonsum** u t-tneħħija tal-ostakli f'termini ta' karatteristiċi ġeografiċi u demografiċi, kif ukoll objettivi jew miri ta' politika usa' għall-iżvilupp tal-komunitajiet tal-enerġija u l-awtokonsum f'intervalli regolari u possibbilment f'koordinazzjoni mal-Kummissjoni Ewropea inkluż dwar id-data miġbura mill-partijiet ikkonċernati rilevanti u l-immappjar imwettaq skont l-Artikolu 15b tad-Direttiva (UE) 2018/2001.

7. jistabbilixxu **reġistri nazzjonali komprensivi u aġġornati għall-komunitajiet tal-enerġija** li jistgħu jintużaw biex jitraċċaw il-konformità, id-data tal-proġetti u l-karatteristiċi organizzazzjonali, mingħajr ma jiġu imposti tariffi sproporzjonati jew rekwiżiti amministrattivi relatati ma' attivitajiet speċifiċi tal-enerġija.

8. jinvolvu lill-konsumaturi, inklużi l-unitajiet domestiċi foqra fl-enerġija, l-inkwilini u r-residenti ta' akkomodazzjonijiet soċjali, is-sħab soċjali, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, in-negozji, l-awtoritajiet lokali, il-komunitajiet tal-enerġija u/jew ir-rappreżentanti tagħhom fl-implimentazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni permezz ta' **konsultazzjoni regolari u djalogu strutturat**.

Ħruġ tal-Permessi u Integrazzjoni tas-Sistema

9. **ineħħu l-proċeduri għall-ħruġ tal-permessi għal installazzjonijiet fotovoltajċi solari u għal installazzjonijiet tal-ħżin fuq skala żgħira,** jintroduċu miżuri relatati mal-pompi tas-sħana, mal-vetturi elettriċi u mal-punti tal-irriċarġjar tal-vetturi elettriċi u jissimplifikaw il-konnessjonijiet mal-grilja relatati, filwaqt li jimponu perjodi ta' żmien speċifiċi u raġonevoli biex jinfurmaw lill-klijenti finali u lill-komunitajiet tal-enerġija u jneħħu r-rekwiżiti amministrattivi u l-ostakli regolatorji ([19]) għall-batteriji plug-in u għall-installazzjonijiet fotovoltajċi solari tal-gallariji sa 800 W.

10. jiżguraw **proċeduri għall-konnessjoni mal-grilja** f'waqthom, trasparenti, proporzjonati u sempliċi, f'konformità mal-Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttivi (UE) 2018/2001, (UE) 2019/944, (UE) 2024/1788 fir-rigward tal-aċċellerazzjoni tal-proċeduri għall-ħruġ tal-permessi ([20]), billi jippermettu li d-depożitu tas-sigurtà finanzjarja jiġi rkuprat jew imnaqqas jekk jiġu ssodisfati l-kriterji tal-maturità, billi jistabbilixxu perjodi ta' żmien speċifiċi biex jinformaw lill-komunitajiet tal-enerġija u lill-klijenti finali dwar il-proċeduri, il-kostijiet u l-approvazzjonijiet, billi jipprovdu assistenza jew gwida ddedikata għall-applikazzjonijiet u jiffaċilitaw ir-rekwiżiti amministrattivi u tekniċi fejn possibbli, filwaqt li japplikaw trattament mhux diskriminatorju u proporzjonat f'konformità mal-qafas applikabbli tal-Unjoni.

11. jiżguraw li l-operaturi tal-grilja jqisu t-tkabbir u l-impatt mistennija tal-awtokonsum u tal-operazzjonijiet tal-komunità tal-enerġija fil-pjanijiet ta' żvilupp tal-grilja tagħhom biex jippermettu investimenti antiċipatorji.

12. meta ma jkunx hemm biżżejjed kapaċità tal-grilja u meta jkun teknikament possibbli, **jiżguraw li l-komunitajiet tal-enerġija u l-klijenti finali li jipparteċipaw fi skemi ta' kondiviżjoni tal-enerġija jkunu jistgħu jidħlu fi ftehim flessibbli ta' konnessjoni mal-grilja flimkien mal-operaturi tas-sistema** meta joperaw faċilitajiet tal-ħżin jew jiksbu livelli għoljin ta' awtokonsum lokali, f'konformità mal-Artikolu 6a tad-Direttiva (UE) 2019/944.

13. jippermettu lill-komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadin jimmaniġġaw **grilji tad-distribuzzjoni magħluqa**, f'konformità mal-Artikolu 16, il-paragrafu (4) u l-Artikolu 38, il-paragrafu (2) tad-Direttiva (UE) 2019/944, u lill-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli jiżviluppaw u joperaw **networks tat-tisħin u tat-tkessiħ** rinnovabbli fiż-żona tal-operat tagħhom.

([19]) Ara wkoll il-Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttivi (UE) 2018/2001, (UE) 2019/944, (UE) 2024/1788 fir-rigward tal-aċċellerazzjoni tal-proċeduri għall-ħruġ tal-permessi, COM(2025) 1007 final.

([20]) COM(2025) 1007 final.

Approċċ Standardizzat għall-Kondiviżjoni tal-Enerġija

14. jipprovdu l-possibbiltà ta' kondiviżjoni tal-enerġija fl-istess żona tal-offerti jew f'żona ġeografika aktar limitata **u jħeġġu lill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jivvalutaw il-potenzjal ta' flessibbiltà tal-kondiviżjoni tal-enerġija lokali**, f'konformità mat-topoloġija tal-grilja, u jużaw din l-informazzjoni meta japplikaw imposti tan-network li jirriflettu l-kostijiet.

15. **jiżguraw li l-klijenti finali involuti fil-kondiviżjoni tal-enerġija u fil-komunitajiet tal-enerġija ma jkunux soġġetti għal proċeduri, rekwiżiti jew obbligi tal-fornitur sproporzjonati u diskriminatorji** f'konformità mal-Artikolu 15 u mal-Artikolu 16 tad-Direttiva (UE) 2019/944, u mal-Artikolu 21 u mal-Artikolu 22 tad-Direttiva (UE) 2018/2001.

16. **jipprovdu l-kundizzjonijiet biex jiffaċilitaw il-kompiti ta' monitoraġġ tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tat-tneħħija tal-imposti tal-forniturі awtonomi li huma fissi u li jaqbżu l-kostijiet diretti mġarrba** minħabba l-kondiviżjoni tal-enerġija.

17. **jaħtru awtorità nazzjonali kompetenti biex tipprovdi informazzjoni** dwar il-kondiviżjoni tal-enerġija, inkluż helpdesk, lista ta' organizzaturi operazzjonali tal-kondiviżjoni tal-enerġija, kuntratti mudell volontarji, u informazzjoni teknika, legali, ekonomika u prattika.

18. jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jistabbilixxu **proċessi ta' reġistrazzjoni** sempliċi, trasparenti u diġitali għall-arranġamenti tal-kondiviżjoni tal-enerġija, u li meta l-għadd ta' klijenti finali involuti fil-kondiviżjoni tal-enerġija jkun ogħla minn ċertu ammont, ikun obbligatorju li dan jiġi ddeżinjat bħala kondiviżjoni interna tal-enerġija biex jgħin fis-simplifikazzjoni tal-proċess ta' komunikazzjoni u reġistrazzjoni.

19. jadottaw approċċ interoperabbli, sigur u standardizzat għall-**ġestjoni u għall-iskambju tad-data** biex iwettqu l-kondiviżjoni tal-enerġija.

20. jiżguraw li **d-data rilevanti dwar il-kejl issir disponibbli kważi f'ħin reali** ([21])**, mill-inqas daqs il-perjodu tal-issettiljar tal-iżbilanċ, kif definit fl-Artikolu 2(15) tar-Regolament dwar is-Suq tal-Enerġija** ([22])**, u li l-għodod tas-software jsiru disponibbli** għall-partijiet rilevanti kollha, inklużi l-klijenti finali, il-forniturі u, fejn rilevanti, l-organizzaturi tal-kondiviżjoni tal-enerġija u l-komunitajiet tal-enerġija inkluż għall-appoġġ tal-kondiviżjoni tal-enerġija u s-servizzi ta' flessibbiltà.

21. jiżguraw li l-koeffiċjenti statiċi tal-kondiviżjoni tal-enerġija ([23]) jkunu jistgħu jiġu riveduti perjodikament, ikunu disponibbli għall-klijenti finali u jiffaċilitaw **it-tranżizzjoni gradwali minn koeffiċjenti statiċi tal-kondiviżjoni tal-enerġija għal dawk dinamiċi** biex jiġi ottimizzat il-valur kemm għas-sistema tal-enerġija kif ukoll għall-parteċipanti fil-kondiviżjoni tal-enerġija.

22. jippermettu lill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jimplimentaw **ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja** biex jesperimentaw bl-allokazzjoni u bil-kejl fuq diversi miters u postijiet, metodi tal-allokazzjoni, disinn tat-tariffi, ibbilanċjar tar-responsabbiltà, skambju u saldu tad-data, kif ukoll protezzjoni u tassazzjoni tal-konsumatur.

Remunerazzjoni biex jiġi Massimizzat il-Valur tal-Awtokonsum

23. iħaffu l-**varar ta' miters intelliġenti** f'perjodu ta' żmien raġonevoli, u jistabbilixxu sistemi interoperabbli għall-iskambju tad-data biex jippermettu l-kejl akkurat, il-kontijiet u l-ottimizzazzjoni tal-awtokonsum.

([21]) Kif definit fl-Artikolu 2, il-paragrafu (26) tad-Direttiva (UE) 2019/944.

([22]) Ir-Regolament (UE) 2019/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar is-suq intern tal-elettriku (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj).

([23]) Meta tiġi stabbilita inizjattiva għall-kondiviżjoni tal-enerġija, jeħtieġ li tiġi adottata formula speċjali li tiddetermina kif il-produzzjoni kondiviża se tingħadd mal-kontijiet tal-enerġija partikolari tal-parteċipanti fil-kondiviżjoni tal-enerġija. Dan jissejjaħ il-koeffiċjent tal-kondiviżjoni.

24. jiżguraw li surplus tal-elettriku li ma jiġix awtokkunsmat wara l-miter jew kondiviż, ikun jista' **jiġi ppremjat b'mod ġust abbażi tas-sinjali tas-suq**, u dan jirrifletti l-valur tiegħu kemm għall-konsumaturi kif ukoll għas-sistema.

25. meta jfasslu skemi ta' sostenn operazzjonali għall-elettriku awtoġenerat injettat fil-grilja, jikkunsidraw l-introduzzjoni ta' **primjums tas-suq li jinċentivaw l-ottimizzazzjoni tal-awtokonsum**, inkluż permezz tal-kondiviżjoni tal-enerġija.

Aċċess għas-Swieq Rilevanti tal-Enerġija

26. jimplimentaw **reġimi ta' liċenzjar flessibbli** li jippermettu lill-komunitajiet tal-enerġija, f'kooperazzjoni ma' parti responsabbli mill-ibbilanċjar, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (14) tar-Regolament (UE) 2019/943, jipprovdu enerġija jew servizzi ta' flessibbiltà lill-klijenti finali.

27. **jippromwovu l-kooperazzjoni mal-forniturі u mal-aggregaturi**, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (19) tad-Direttiva (UE) 2019/944 biex jiffaċilitaw il-kummerċ tal-enerġija jew il-flessibbiltà f'isem il-komunitajiet tal-enerġija jew il-klijenti finali li jidħlu fi ftehimiet dwar ix-xiri tal-enerġija, arranġamenti ta' negozjar bejn il-pari, jew kuntratti ta' servizzi ta' flessibbiltà, filwaqt li jiżguraw li jiġu stabbiliti klawżoli ta' salvagwardja li jipproteġu lill-komunitajiet tal-enerġija, lill-klijenti attivi u lill-awtokonsumaturi tal-enerġija rinnovabbli minn abbużi minn atturi tas-suq aktar b'saħħithom.

28. jiżguraw li d-daqsijiet minimi tal-offerti, id-durati tal-kuntratti, il-mudelli tal-aċċess għas-suq, u **r-rekwiżiti ta' prekwalifikazzjoni għas-swieq lokali tas-servizzi tal-enerġija** jippermettu li assi aggregati iżgħar ġestiti minn komunitajiet tal-enerġija jew minn gruppi ta' kondiviżjoni tal-enerġija jipparteċipaw direttament jew permezz ta' aggregatur u jistabbilixxu ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja biex jittestjaw u jadattaw tali elementi tad-disinn tas-suq f'ambjent ikkontrollat.

Aċċess għall-Finanzjament Pubbliku u Privat

29. **jipprovdu appoġġ għall-investiment** għal sistemi integrati inklużi installazzjonijiet fotovoltajċi solari fuq skala żgħira, sistemi tal-ħżin jew tat-tisħin u t-tkessiħ rinnovabbli, inkluż bħala parti minn programmi ta' rinnovazzjoni tal-bini li jiffukaw fuq komunitajiet vulnerabbli.

30. jirriflettu dwar il-fattibbiltà li jiġu applikati rati mnaqqsa tal-VAT jew eżenzjonijiet fuq sistemi speċifiċi ta' tisħin nadif u effiċjenti ħafna, kif ukoll fuq pannelli solari, f'konformità mad-Direttiva 2006/112/KE dwar il-VAT ([24]) kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2022/542 ([25]) fir-rigward tar-rati tat-taxxa fuq il-valur miżjud.

31. **jagħmlu użu sħiħ mill-Fondi ta' Koeżjoni eżistenti u minn finanzjament rilevanti ieħor tal-Unjoni** disponibbli skont il-perjodu ta' programmazzjoni 2021–2027 u strumenti ta' finanzjament oħrajn biex jipprovdu appoġġ finanzjarju lill-komunitajiet tal-enerġija u skemi ta' awtokonsum kemm f'żoni urbani kif ukoll f'żoni rurali u f'reġjuni tal-faħam fi tranżizzjoni jew f'reġjuni oħra affettwati b'mod partikolari mit-tranżizzjoni lejn ekonomija dekarbonizzata.

32. **jidentifikaw fejn hemm distakk fil-finanzjament** għall-istadji differenti taċ-ċiklu tal-ħajja u **jistabbilixxu programmi u strumenti ta' finanzjament iddedikati għall-komunitajiet tal-enerġija**, speċjalment il-finanzjament ta' avvjament fil-fażi ta' (qabel) l-iżvilupp.

33. **jiżguraw** li l-programmi ta' finanzjament ġenerali u l-istrumenti ta' finanzjament għall-enerġija rinnovabbli u l-proġetti tal-effiċjenza enerġetika jkunu akkumpanjati minn **oqfsa speċifiċi li jiffaċilitaw l-aċċessibbiltà għall-komunitajiet tal-enerġija** ([26]), b'mod partikolari permezz ta' federazzjonijiet tal-komunitajiet tal-enerġija.

([24]) Id-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU L 347, 11.12.2006, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([25]) Id-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2022/542 tal-5 ta' April 2022 li temenda d-Direttivi 2006/112/KE u (UE) 2020/285 fir-rigward tar-rati tat-taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU L 107, 6.4.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/542/oj).

([26]) eż. permezz tal-inklużjoni ta' finanzjament fuq skala żgħira, sensibilizzazzjoni jew appoġġ għall-applikazzjoni.

Sensibilizzazzjoni u Appoġġ għall-Bini tal-Kapaċitajiet

34. **jippromwovu** l-inklużjoni ta' suġġetti dwar il-komunitajiet tal-enerġija u l-kondiviżjoni tal-enerġija **fl-edukazzjoni u t-taħriġ inklużi l-kurrikuli vokazzjonali**, b'mod partikolari permezz ta' kooperazzjoni mal-universitajiet, l-istituti vokazzjonali u tekniċi u l-programmi ta' apprendistat appoġġati minn Erasmus+, il-Patt għall-Ħiliet u s-Sħubijiet fuq Skala Kbira għall-Ħiliet tiegħu fl-enerġiji rinnovabbli, u l-Fond Soċjali Ewropew Plus.

35. **jappoġġaw inizjattivi u azzjonijiet ta' involviment taż-żgħażagħ u tal-pubbliku li jinvolvu rappreżentanti ta' komunitajiet rurali u remoti** biex iżidu s-sensibilizzazzjoni, jippromwovu bidla fl-imġiba u jrawmu l-parteċipazzjoni taċ-ċittadini fil-komunitajiet tal-enerġija, l-awtokonsum u l-kondiviżjoni tal-enerġija.

36. **jikkomunikaw** b'mod ċar u b'mod suffiċjenti minn qabel **il-bidliet li ġejjin fl-istrutturi tat-tariffi u fil-mekkaniżmi tar-remunerazzjoni**, akkumpanjati minn perjodi ta' tranżizzjoni u gwida għall-konsumatur dwar l-impatti u l-opportunitajiet.

37. **jisfruttaw strutturi eżistenti jew jistabbilixxu punt uniku ta' servizz** jew mekkaniżmi simili biex jipprovdu interfaċċa online unika, u jekk possibbli, fiżika, għall-komunitajiet tal-enerġija u għall-konsumaturi b'pariri tekniċi, legali, amministrattivi, ekonomiċi u finanzjarji komprensivi u faċli għall-utent, struzzjonijiet, linji gwida u materjali bħal mudelli, bl-għażla li jissottomettu applikazzjonijiet u jimmonitorjaw il-progress tal-permessi, tal-liċenzji u tal-iskemi ta' sostenn.

38. **jipprovdu linji gwida, opportunitajiet ta' kondiviżjoni tal-għarfien, gwida teknika, u taħriġ fil-ġestjoni tal-proġetti lill-awtoritajiet lokali** biex iżidu l-involviment tagħhom fil-proġetti tal-kondiviżjoni tal-enerġija u tal-komunità tal-enerġija u l-appoġġ għalihom li jinvolvu unitajiet domestiċi foqra fl-enerġija, kif ukoll l-iżvilupp ta' proġetti intensivi fl-infrastruttura bħat-tisħin u t-tkessiħ immexxija mill-komunità.

39. **jippromwovu l-federazzjonijiet u l-istrutturi sekondarji tal-komunitajiet tal-enerġija u jappoġġaw il-bini tal-kapaċitajiet** biex ikunu jistgħu jipprovdu servizzi relatati mal-enerġija u **jiffaċilitaw l-aċċess għall-finanzjament u għas-servizzi ta' assistenza teknika** għall-komunitajiet tal-enerġija lokali.

Kooperazzjoni Reġjonali u Transfruntiera

40. **jippermettu l-parteċipazzjoni transfruntiera** fil-komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadin u fil-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli u jesploraw opportunitajiet għall-komunitajiet tal-enerġija transfruntiera, b'mod partikolari fir-reġjuni tal-fruntiera, u jneħħu l-ostakli legali jew amministrattivi li jipprevjenu l-investiment konġunt, l-użu kondiviż tal-grilja jew il-kondiviżjoni tal-enerġija bejn il-fruntieri.

41. **jikkunsidraw l-integrazzjoni tal-komunitajiet tal-enerġija fl-istrateġiji makroreġjonali eżistenti u fil-pjanijiet ta' azzjoni rilevanti**, b'appoġġ mill-istrumenti tal-politika ta' koeżjoni u mill-fondi tal-Unjoni.

Inklużività Soċjali

42. jiddefinixxu b'mod adegwat **il-kunċetti ta' "kontroll effettiv", "awtonomija", u "benefiċċji soċjali, ekonomiċi u ambjentali"** kif imsemmi fid-definizzjoni ta' komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli fl-Artikolu 2, il-punt (16) fid-Direttiva (UE) 2018/2001 u fid-definizzjoni ta' komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadin fl-Artikolu 2, il-punt (11) fid-Direttiva (UE) 2019/944, biex jiġi żgurat li l-kunċett jintuża mill-pubbliku u għall-pubbliku, biex titnaqqas l-amministrazzjoni meta tiġi stabbilita komunità tal-enerġija u biex tissaħħaħ il-fiduċja fil-kunċett.

43. jippromwovu **mudelli ta' finanzjament ta' partijiet terzi u kollettivi għall-kondiviżjoni tal-enerġija**, inkluż permezz ta' komunitajiet tal-enerġija biex l-awtokonsum isir aċċessibbli għall-inkwilini, għall-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u għall-unitajiet domestiċi vulnerabbli.

44. jippromwovu mudelli ta' parteċipazzjoni b'ammont baxx ta' ostakli, inklużi għażliet mingħajr kost bil-quddiem, appoġġ immirat, tekniku, finanzjarju u amministrattiv għall-inkwilini u għar-residenti tal-akkomodazzjoni soċjali foqra fl-enerġija, u għall-persuni b'diżabbiltà ([27]) u kanali aċċessibbli ta' reġistrazzjoni u ta' appoġġ mhux diġitali.

45. jinkludu **kriterji tal-għażla proporzjonati u inklużivi** li jippermettu lill-komunitajiet tal-enerġija jagħmlu offerti, kif ukoll kriterji ta' eliġibbiltà soċjali u ta' evalwazzjoni **fl-irkanti pubbliċi għall-enerġija rinnovabbli, skemi ta' sostenn u akkwist pubbliku jew konċessjonijiet** għall-varar ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli.

46. jivvalutaw l-impatti distributtivi biex jiżguraw li l-kostijiet u l-benefiċċji tal-komunità tal-enerġija u tal-iskemi tal-kondiviżjoni tal-enerġija jiġu kondiviżi b'mod ġust u ma jpoġġux fi żvantaġġ lill-konsumaturi li jagħżlu li ma jipparteċipawx.

47. jiżguraw li l-informazzjoni maħsuba għall-pubbliku tkun aċċessibbli wkoll għall-persuni b'diżabbiltà f'konformità mar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà tal-Anness I tad-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([28]).

Diġitalizzazzjoni u Innovazzjoni

48. jiżguraw li l-komunitajiet tal-enerġija u l-klijenti finali jkollhom **aċċess għad-data rilevanti dwar is-sistema tal-enerġija u l-konsum** f'konformità mar-rekwiżiti applikabbli tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data u tal-interoperabbiltà, b'mod partikolari dawk stabbiliti skont l-Artikolu 24 tad-Direttiva (UE) 2019/944.

49. jippromwovu l-iżvilupp u l-użu ta' **pjattaformi diġitali b'sors miftuħ, għodod tas-software aċċessibbli** ([29]) **u xierqa u interfaċċi standardizzati** li jippermettu l-kondiviżjoni tal-enerġija, it-tbassir tad-domanda u s-servizzi ta' flessibbiltà mill-klijenti finali u mill-komunitajiet tal-enerġija, kif ukoll jipprovdu appoġġ għall-ippjanar ta' komunità tal-enerġija filwaqt li jiżguraw iċ-ċibersigurtà u l-protezzjoni tad-data.

50. jinkoraġġixxu sħubijiet għall-innovazzjoni u kooperazzjoni pubblika-privata li jittestjaw **soluzzjonijiet ta' grilji diġitali, ibbażati fuq l-IA u intelliġenti** fil-komunitajiet tal-enerġija u fil-gruppi ta' kondiviżjoni tal-enerġija skont ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja jew proġetti pilota li jippermettu l-apprendiment bl-għemil.

Magħmul fi Brussell, it-30 ta' April 2026.

Għall-Kummissjoni
Dan JØRGENSEN
Membru tal-Kummissjoni

([27]) f'konformità mar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà tal-Anness I tad-Direttiva (UE) 2019/882.
([28]) Id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (ĠU L 151, 7.6.2019, p. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).
([29]) L-interfaċċi maħsuba għall-pubbliku jenħtieġ li jkunu aċċessibbli għall-persuni b'diżabbiltà f'konformità mar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà tal-Anness I tad-Direttiva (UE) 2019/882.

ANNESS

Pjan ta' Azzjoni għall-Komunitajiet tal-Enerġija

Permezz tal-Komunikazzjoni tagħha dwar il-Pakkett dwar l-Enerġija taċ-Ċittadini COM(2026)115, il-Kummissjoni tistabbilixxi objettiv li żżid il-kapaċità tal-enerġija rinnovabbli installata mill-komunitajiet tal-enerġija sa 90 GW. Biex jitneħħew l-ostakli tekniċi u finanzjarji għall-komunitajiet tal-enerġija u biex l-Istati Membri jiġu appoġġati fl-implimentazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni, dan il-pjan ta' azzjoni jindirizza ħames oqsma:

1. Oqfsa ta' abilitazzjoni effettivi
2. Aċċess għall-finanzjament
3. Sensibilizzazzjoni u bini tal-kapaċitajiet
4. Inklużjoni soċjali u parteċipazzjoni pubblika
5. Innovazzjoni diġitali u integrazzjoni tas-sistema

Biex issegwi l-progress skont dan il-pjan ta' azzjoni, tiskambja l-aħjar prattiki, u ssaħħaħ is-sħubijiet bejn l-awtoritajiet pubbliċi, il-komunitajiet u l-industrija, il-Kummissjoni beħsiebha:

— tiżviluppa sett ta' **indikaturi għall-UE kollha** biex issegwi l-evoluzzjoni u l-impatt tal-komunitajiet tal-enerġija bħala parti miċ-**Ċentru ta' Konsulenza għall-Enerġija taċ-Ċittadini (CEAH), u**

— torganizza **djalogu dwar l-enerġija taċ-ċittadin** flimkien mal-Istati Membri, mal-Parlament Ewropew, u man-networks tal-partijiet ikkonċernati fl-2028.

1. Oqfsa ta' abilitazzjoni effettivi

Biex tindirizza l-inċertezza regolatorja minħabba traspożizzjoni mhux kompluta jew imdewma tad-Direttivi tal-UE li jiddefinixxu l-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli u taċ-ċittadin, il-Kummissjoni qed tippjana li:

— Tivvaluta l-ħtieġa ta' aktar simplifikazzjoni u allinjament tad-**definizzjonijiet tal-UE**.

— Tkompli tinvolvi ruħha mal-Istati Membri tal-UE, mar-regolaturi nazzjonali tal-enerġija, mal-operaturi tas-sistema tad-distribuzzjoni, u mal-organizzazzjoni(jiet) rappreżentattiva/i tal-komunitajiet tal-enerġija dwar l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-UE u r-Rakkomandazzjoni dwar il-komunitajiet tal-enerġija u l-awtokonsum fil-kuntest tal-Forum annwali taċ-Ċittadini dwar l-Enerġija u d-Diskussjoni Regolatorja Madwar Mejda annwali dwar il-Politika dwar l-Enerġija għall-Konsumaturi.

— **Timmonitorja l-ostakli nazzjonali**, il-prattiki tajbin, u l-oqfsa abilitanti skont is-CEAH u inizjattivi oħra.

— Tinvestiga asserzjonijiet ta' **prattiki inġusti tal-kummerċjalizzazzjoni** fir-rigward tal-komunitajiet tal-enerġija jew tal-kondiviżjoni tal-enerġija.

2. Aċċess għall-finanzjament

Biex ittejjeb l-aċċess għal finanzjament affordabbli u affidabbli għall-komunitajiet tal-enerġija, iżżid is-sensibilizzazzjoni fost l-intermedjarji finanzjarji u l-awtoritajiet maniġerjali dwar il-garanziji u l-fondi disponibbli tal-UE biex jiġu appoġġati l-komunitajiet tal-enerġija, u biex tkompli tipprovdi appoġġ għall-għotjiet fi stadju bikri permezz tal-Faċilità tal-Komunitajiet tal-Enerġija, il-Kummissjoni beħsiebha:

— Iżżid is-sensibilizzazzjoni fost l-intermedjarji finanzjarji u l-komunitajiet tal-enerġija dwar l-użu tal-**garanziji ta' InvestEU biex jiġi sfruttat self affordabbli**, f'kooperazzjoni mal-Fond Ewropew tal-Investiment, permezz tal-Pjattaforma Green Gateway (għodda tal-helpdesk, komunikazzjoni elettronika, webinar) biex jiġi massimizzat l-użu tagħhom (2026).

— Tippubblika **sett ta' għodod ta' finanzjament dwar il-komunità tal-enerġija**, permezz tas-CEAH, biex tiggwida lill-pubbliku u lill-komunitajiet permezz ta' mudelli u ta' għażliet ta' finanzjament possibbli u biex tisfrutta servizzi ta' flessibbiltà u ta' kondiviżjoni tal-enerġija xprunati mill-komunità u integrati fis-suq (2026).

— Tistabbilixxi grupp ta' ħidma dwar il-komunitajiet tal-enerġija skont in-**Network tal-Awtoritajiet tal-Enerġija u Maniġerjali**, wara valutazzjoni inizjali tal-ħtiġijiet tal-membri u kunsens dwar l-istabbiliment tiegħu, biex jissaħħaħ l-użu tal-Fondi ta' Koeżjoni (2026).

— Tiffinanzja mill-ġdid il-**Faċilità tal-Komunitajiet tal-Enerġija lil hinn mill-2027 biex tipprovdi finanzjament ta' avvjament** lil aktar minn 140 komunità tal-enerġija biex jiżviluppaw pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju fil-fażi ta' qabel l-iżvilupp (2027).

3. **Sensibilizzazzjoni u bini tal-kapaċitajiet**

L-aċċess għall-għarfien dwar l-enerġija, il-ħiliet ekonomiċi u intraprenditorjali, l-għarfien espert tekniku u legali u l-bini tal-kapaċitajiet huwa essenzjali biex il-komunitajiet tal-enerġija jikbru, jespandu u jsiru aktar professjonali. Għalhekk, il-Kummissjoni qed tippjana li:

— **tinforma liċ-ċittadini, lill-awtoritajiet lokali u lil persuni oħra bħall-bdiewa u s-sidien ta' negozji żgħar** dwar id-drittijiet u l-opportunitajiet tagħhom biex jistabbilixxu jew jappoġġaw lill-komunitajiet tal-enerġija, permezz tal-Patt tas-Sindki u ta' kampanja ta' komunikazzjoni ddedikata dwar id-drittijiet tal-konsumatur (2026).

— **tipprovdi assistenza teknika** permezz tas-CEAH lill-komunitajiet tal-enerġija biex jiżviluppaw proġetti ta' ħżin, ta' effiċjenza enerġetika, u ta' enerġija rinnovabbli (2026).

— Timmobilizza l-finanzjament LIFE CET biex tgħin lill-komunitajiet tal-enerġija jikbru, jsiru aktar professjonali u jespandu proġetti u servizzi tal-enerġija rinnovabbli, b'mod partikolari permezz ta' attivitajiet ta' tagħlim bejn il-pari u ta' strutturi sekondarji (2026).

4. **Inklużjoni soċjali u parteċipazzjoni pubblika**

Il-komunitajiet tal-enerġija jistgħu jikkontribwixxu biex jimmobilizzaw lill-pubbliku fost l-oħrajn u jipproteġu lill-unitajiet domestiċi vulnerabbli kif ukoll biex inaqqsu l-għadd ta' unitajiet domestiċi affettwati mill-faqar enerġetiku, li jaffettwa wkoll b'mod sproporzjonat lin-nisa u lil gruppi oħra f'riskju ta' diskriminazzjoni. Biex jiġi sfruttat dan il-potenzjal, il-Kummissjoni beħsiebha:

— Tipprovdi assistenza teknika lill-awtoritajiet lokali biex tgħin **fl-involviment tal-unitajiet domestiċi vulnerabbli u tal-unitajiet domestiċi affettwati mill-faqar enerġetiku** fil-komunitajiet tal-enerġija permezz taċ-Ċentru ta' Konsulenza għall-Faqar Enerġetiku (EPAH) (2026).

— Tistabbilixxi "komunità ta' prattika" bħala parti mill-**Pjattaforma tax-Xerrejja Pubbliċi** biex tippromwovi kriterji ta' inklużjoni soċjali fl-akkwist pubbliku u fil-konċessjonijiet (2026).

— Tippubblika **gwida ta' implimentazzjoni dwar il-parteċipazzjoni taċ-ċittadini**, permezz tas-CEAH u tal-EPAH, biex tappoġġa lil dawk li jfasslu l-politika ħalli jidentifikaw u jappoġġaw lill-komunitajiet tal-enerġija soċjalment inklużivi u mmexxija miċ-ċittadini (2026).

— Tappoġġa opportunitajiet ta' tagħlim bejn il-pari permezz ta' taħriġ fuq il-post bejn ir-reġjuni tal-faħam, tal-pit u tal-iskist kerożenuż dwar il-**komunitajiet tal-enerġija** permezz tal-inizjattiva Reġjuni tal-Faħam fi Tranżizzjoni u ta' pjattaformi rilevanti oħra (2027).

— Tippubblika **mudell standardizzat ta' kuntratt għall-kooperazzjoni** bejn l-iżviluppaturi tal-proġetti tal-enerġija rinnovabbli u l-komunitajiet tal-enerġija (2027).

5. **Innovazzjoni diġitali u integrazzjoni tas-sistema**

Billi jisfruttaw il-potenzjal tat-teknoloġiji diġitali, tal-ispazji tad-data, tal-ħżin, tal-integrazzjoni tas-sistema, u tas-soluzzjonijiet tal-grilja intelliġenti, il-komunitajiet tal-enerġija jistgħu jsiru komponent integrali tas-sistema moderna tal-enerġija u jikkontribwixxu għal kontijiet tal-enerġija aktar baxxi. Għalhekk, il-Kummissjoni qed tippjana li:

— Timmobilizza l-finanzjament LIFE CET biex tappoġġa lill-bliet u lis-sħab lokali bħall-komunitajiet tal-enerġija biex **jintroduċu soluzzjonijiet intelliġenti** (bħall-batteriji tal-viċinat, l-infrastruttura tal-irriċarġjar tal-vetturi elettriċi, is-sistemi ta' ġestjoni tal-enerġija eċċ.) li jgħinu biex tiġi ottimizzata l-kondiviżjoni tal-enerġija lokali u tiġi sfruttata l-flessibbiltà (2026).

— Tippromwovi l-integrazzjoni tal-komunitajiet tal-enerġija fl-**ippjanar tal-enerġija lokali** fost il-firmatarji tal-Patt tas-Sindki u permezz ta' djalogi lokali dwar l-enerġija taċ-ċittadin organizzati skont is-CEAH (2026).

— Tipprovdi finanzjament ta' Orizzont Ewropa biex tappoġġa **l-grilji żgħar immexxija mill-komunità u n-networks lokali rinnovabbli tat-tisħin** bħala parti mill-Missjoni tal-Bliet (2026–2027). Tipprovdi EUR 12-il miljun f'finanzjament ta' Orizzont Ewropa biex tappoġġa l-iżvilupp ta' **algoritmi ta' tbassir ibbażati fuq l-IA** biex jiġi ottimizzat il-valur tal-kondiviżjoni tal-enerġija għas-sistema u għall-komunitajiet (2026).

— Tesplora kif **is-swieq lokali tal-enerġija fuq skala tal-grilja tad-distribuzzjoni** jistgħu jiġu integrati mas-suq bl-ingrossa b'mod standardizzat biex jiġi żgurat li s-sistemi tal-enerġija żgħar u distribwiti jkunu jistgħu joperaw b'mod effiċjenti u jippermettu flessibbiltà skalabbli (2027).